

УДК 378.147: 881.111

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНОЗЕМНА МОВА» У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

***О.В. Безпала, к.геогр.н, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»***

Проаналізовано класичні та сучасні підходи до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у вищому навчальному закладі. Запропоновано шляхи подальшого удосконалення сучасних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням.

Підхід, біхевіористичний підхід, когнітивний підхід, особистісно-орієнтований підхід, інформаційно-комунікативний підхід, комунікативно-орієнтований підхід, інтенсивний підхід, технологія.

Постановка проблеми. Постіндустріальний етап розвитку суспільства характеризується відкритістю економіки зовнішньому світу, розширенням міжнародних контактів, співробітництва у галузях економіки та науки, участю спеціалістів у міжнародних конференціях та проектах. Саме цим викликана необхідність у набуті знань англійської мови за професійним спрямуванням, що є важливим аспектом формування професійного та світоглядного рівнів майбутніх спеціалістів аграрної сфери України.

У даний час англійська для спеціальних цілей (ESP) викладається в усьому світі за різними напрямками. Починаючи з 60-х років минулого століття, коли вперше заговорили про ESP як про окремий напрямок викладання англійської мови як іноземної, даний аспект навчання англійської мови помітно розвинувся і зайняв лідируючі позиції в викладанні англійської для професійних цілей.

Проблема підвищення ефективності навчання іноземної мови за професійним спрямуванням вимагає від викладачів сучасних підходів, методичних прийомів та організаційних форм навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що новітні педагогічні підходи та технології були об'єктом дослідження таких дослідників як: Алявдіна Н.Г., Бекаревич Т., Галієва Я.М., Заболотна О., Кузнецова О.М., Певна С.Є. Романюк А.А. Водночас питання використання новітніх технологій під час викладання іноземної мови за професійним спрямуванням ще не досягло свого остаточного варіанта та вимагає більш поглибленого й практичного вивчення.

Метою даної статті є вивчення теоретико-методологічних засад і практичних аспектів застосування сучасних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням в сучасних умовах та розробка рекомендацій щодо їх подальшого удосконалення.

Виходячи з цього, перед даним дослідженням поставлено **наступні завдання**: дати визначення поняттю «науковий підхід»; проаналізувати класичні підходи до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у вищому навчальному закладі; виділити основні сучасні підходи до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у вищому навчальному закладі; дослідити стан використання сучасних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у закладах освіти за кордоном; проаналізувати стан використання сучасних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у закладах вищої освіти в Україні; подати рекомендації щодо подальшого удосконалення сучасних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням на кафедрі соціально-гуманітарних дисциплін Ніжинського агротехнічного інституту.

Науковий підхід — це реалізація провідної, домінуючої ідеї навчання на практиці у вигляді певної стратегії і за допомогою того чи іншого методу навчання.

Сукупність класичних підходів до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням складають: біхевіористичний підхід, когнітивний підхід, глобальний підхід, продуктивно-орієнтований підхід, процесо-орієнтований підхід, дедуктивний та індуктивний підходи, структурний підхід, лексичний підхід, еклектичний (комбінований) підхід, інтегрований підхід, натуральний підхід. Кожен з даних підходів має свої переваги та недоліки, тому для досягнення ефективних результатів при вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням слід поєднувати елементи кожного з них [3,4].

Оскільки, за останні десятиріччя у вищій школі нашої країни накопичився значний досвід з переосмислення класичних і розробки та використання прогресивних підходів та організаційних форм навчання з метою стимулювання пізнавальної активності студентів, основними сучасними підходами до викладання іноземної мови за професійним спрямуванням є: особистісно-орієнтований підхід, свідомо-орієнтований підхід, інформаційно-комунікативний підхід, комунікативно-орієнтований підхід, інтенсивний підхід, лінгво-культурологічний підхід [5,6].

При застосуванні того чи іншого підходу до вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням слід враховувати потенціал знань і мовні навички студентів, а також мотивацію студентів в отриманні знань.

Основними завданнями викладача іноземної мови за професійним спрямуванням (ESP) є відбір і організація навчальних матеріалів, складання ефективних навчальних програм і планів, спрямованих на отримання бажаних результатів навчання, підтримка мотивації студентів. Підбираючи ті чи інші навчальні матеріали з іноземної мови для вивчення курсу, викладачі курсів тим самим висловлюють свої ідеї, погляди на викладання іноземної мови і методи навчання. Також важливим елементом роботи в групах ESP є надання студентам зворотного зв'язку з викладачем, як для організації контролю процесу навчання, так і для організації консультаційної допомоги студентам [1,2].

Для успішного поєднання різних підходів під час вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням слід також активно використовувати в аудиторній роботі інтерактивні дошки для різних видів діяльності, проектори, інтернет-комунікації: для роботи з професійною лексикою і термінологією, для перегляду навчальних відеофільмів та роликів, для роботи з інтернет-ресурсами [7]. Окрім того залучати в своїй роботі інші ресурси, в тому числі он-лайн ресурси Інтернету, Web-Quests, відео-презентації і блоги як в аудиторну так і поза аудиторну роботу, щоб стимулювати спілкування поза аудиторними стінами.

Веб-квест — це сайт в Інтернеті, з яким працюють студенти, виконуючи ту чи іншу навчальну задачу. Технологія веб-квестів допомагає сформувати і розвинути у студентів такі компетенції: використання ІТ для вирішення професійних завдань (для пошуку необхідної інформації, оформлення результатів роботи у вигляді комп'ютерних презентацій, веб-сайтів, флеш-роликів, баз даних і т.д.); самонавчання і самоорганізація; робота в команді (планування, розподіл функцій, взаємодопомога, взаємоконтроль); вміння знаходити кілька способів вирішення проблемної ситуації, визначати найбільш раціональний варіант, обґрунтовувати свій вибір; навички публічних виступів, через публічний захист проекту, відповіді на питання чи участі в дискусії.

Однією з нових технологій вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням є розробка Wiki. Це веб-сайт, структуру і зміст якого користувачі можуть самостійно змінювати за допомогою інструментів, що надаються самим сайтом. Форматування тексту і вставка різних об'єктів в нього виробляється з використанням вікі-розмітки. Саме можливість колективної розробки, зберігання, структуризації тексту, гіпертексту і файлів, в тому числі мультимедійних робіт Wiki приваблююю для роботи зі студентами як на заняттях, так і самостійної [2].

Ще один сучасний тренд при викладанні англійської мови за професійним спрямуванням — це проведення дебатів. Ще на етапі підготовки до дебатів студентам доводиться мобілізувати всі свої знання і можливості говоріння іноземною мовою, використовувати своє критичне мислення і розвивати нешаблонне мислення. Таким чином, в ході проведення дебатів студенти мають можливість продемонструвати як мовну, так і професійну компетентність.

Важливим методом активізації студентів є використання проектної методики. Вона дозволяє підвищити активність студентів, формує вміння самостійно обирати різні рішення, творчо мислити, робити висновки і виголошувати виступ перед аудиторією. Для того, щоб створити проект з будь-якої теми, студент ґрунтовно вивчає проблему, з'ясовує мету і завдання, структуру викладу; креативно опрацьовує матеріал; естетично оформлює і добирає необхідне відео- чи аудіооформлення, презентує проект перед своїми колегами. Такий підхід до викладання є досить ефективним і практика засвідчує, що завдання, яке сприймається більшістю як додаткова робота, дає найкращі результати й емоційне задоволення.

Таким чином, студенти ESP особливо мають зосереджуватися на матеріалі, що тісно пов'язаний з їх спеціалізацією. У ESP іноземна мова не повинна бути представлена ні як предмет, який слід вивчати у відриві від реального використання, ні як механічна навичка, яку треба розвивати. Навпаки, англійська мова повинна бути представлений в такому контексті, щоб познайомити студентів з конкретними способами використання мови, який вони повинні вміти застосовувати для своїх спеціальностей або роботи [2].

Варто відзначити, що деякі технології сучасних підходів щодо вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням у нашій країні втілюються не на повну потужність через систему об'єктивних та суб'єктивних чинників. Деякі ВНЗ України не мають належної кількості підготовлених матеріалів, викладачі не володіють методикою проведення занять із впровадження основних технологій того чи іншого підходу, з іншого боку існує неготовність частини студентів до нової ролі у навчальному процесі, оскільки при застосуванні того чи іншого підходу до вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням вони мають мати потенціал знань і мовні навички, а також мотивацію в отриманні знань. Погіршує становище також і брак аудиторій, в яких можна зручно розмістити учасників.

Висновок. Отже, для більш успішної діяльності щодо впровадження та використання нових підходів та методик викладання іноземної мови для професійного спрямування слід регулярно проводити науково-методичні семінари, відео-презентації та майстер-класи, які дозволяють наочно продемонструвати досягнення техніки і технологій в процесі навчання..

Список використаної літератури

1. Алявдина Н.Г., Маргарян Т.Д. Инновационные методики в преподавании английского языка для специальных целей в техническом вузе / Н.Г.Алявдина, Т.Д. Маргарян // Гуманитарный вестник, 2013, вып. 7. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hmbul.bmstu.ru/catalog/pedagog/engped/93.html>
2. Бекаревич Т. И. Понятие «подход» в теоретических исследованиях по методике преподавания иностранным языкам в начальной и средней школе [Текст] // Теория и практика образования в современном мире: материалы междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, февраль 2012 г.). — СПб.: Реноме, 2012. — С. 314-316.
3. Галиева Я.Н. Подходы к изучению грамматического аспекта английского языка / Я.Н. Галиева. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://festival.1september.ru/articles/647124/>
4. Заболотна О. Інновації у навчанні іноземних мов в умовах інтернаціоналізації освітнього простору/ О.Заболотна // Порівняльно-педагогічні студії.- № 4(22), 2014.-С.23-34.

5. Кузнецова О. М. Використання комп'ютерних технологій на заняттях з іноземної мови / О. М. Кузнецова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/30_NIEK_2011/Pedagogical/5_96146.doc.htm.
6. Певна С. Є. Основні підходи до викладання англійської мови в контексті формування суб'єктної позиції студентів [Текст] / С. Є. Певна // Education and pedagogical sciences : освіта та пед. наука. - 2013. - № 2. - С. 37-42.
7. Романюк А. А. Використання інтерактивних технологій при викладанні економічних дисциплін [Електронний ресурс] / А. А. Романюк // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». - 2010. - № 2. - С. 34-36. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2010_2_11

Проанализированы классические и современные подходы к преподаванию иностранного языка по профессиональному направлению в высшем учебном заведении. Предложены пути дальнейшего совершенствования современных подходов к преподаванию иностранного языка по профессиональному направлению.

Подход, бихевиористський підхід, когнитивний підхід, особистісно-орієнтований підхід, інформаційно-комунікативний підхід, комунікативно-орієнтований підхід, інтенсивний підхід, технологія.

Classical and modern approaches to teaching foreign language for professional purposes in higher education are analyzed. Ways of further improvement of modern approaches to teaching foreign languages for professional purposes are suggested.

Approach, behavioral approach, cognitive approach, information-communicative approach, communicative-oriented approach, intensive approach, technology.

УДК 796.92

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЛИЖНОГО СПОРТУ НА ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ»

**Ю.К. Булавенко, викладач ВП НУБіП України
«Ніжинський агротехнічний коледж»**

У статті на основі власних досліджень розглядається питання, щодо формування рухових умінь і навичок студентів у процесі лижної підготовки. З'ясовано, що формування рухових умінь і навичок у лижника має бути збалансованим, адже для подолання дистанції студенту необхідні всі фізичні якості: швидкість, сила, витривалість, спритність та гнучкість.

Ключові слова: студенти, процес, лижна підготовка, лижний спорт, фізична підготовка, вправи, ефект, формування, рівень, вплив, фізичні якості.

Постановка проблеми. У фізичному вихованні студентів розвиток рухів займає одне з основних місць. Саме у підлітків старшого шкільного віку (10-11 класи) формуються надійні основи фізичного розвитку. Вирішення такого важливого завдання визначається знанням закономірностей виявлення і подальшого формування у студентів, особливо перших курсів, основних рухових умінь і навичок у процесі лижної підготовки. Активізація фізкультурно-спортивного руху в нинішній час вимагає нових досліджень і публікацій, в тому числі і в лижній підготовці, яких наразі не достатньо, що послужило причиною для розробки зазначеної проблеми.